

UCHWAŁA Nr 406 / 8183 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 18 lipca 2022r.

**w sprawie wydłużenia terminu realizacji projektu nr RPPK.03.01.00-18-0345/17
pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Husów IV”, realizowanego przez
Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Świętych Apostołów Piotra i Pawła
w Starej Jastrzębce Spółka z o.o., w ramach RPO Województwa Podkarpackiego
na lata 2014-2020.**

Działając na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 547),
- art. 9 ust. 1 pkt 2) i ust. 2 pkt 3) i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.).

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Instytucja Zarządzająca
Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego
na lata 2014 – 2020 uchwała, co następuje:**

§ 1

Wyraża się zgodę na wydłużenie do dnia 30 czerwca 2023 r., terminu zakończenia realizacji projektu pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Husów IV”, realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Starej Jastrzębce Spółka z o.o., w ramach osi priorytetowej III „Czysta energia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

§ 2

Uzasadnienie do niniejszej uchwały stanowi załącznik nr 1.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisał:

Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 406 / 8183 / 22
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 18 lipca 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2018 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 483/10211/18 wybrał do dofinansowania projekt nr RPPK.03.01.00-18-0345/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Husów IV”.

Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:

- 1) całkowita wartość projektu wynosi: 1 012 761,59 zł,
- 2) wydatki kwalifikowane wynoszą: 823 333,41 zł,
- 3) dofinansowanie z EFRR wynosi: 699 833,39 zł,
- 4) wkład własny wynosi 312 928,20 zł.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 29 listopada 2019 r. z terminem zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2020 r. Umowa z wykonawcą (Thermohelp Sp. z o.o.) została zawarta 7 kwietnia 2021 r., z terminem wykonania określonym na 176 dni licząc od daty zawarcia tej umowy, tj. do 30 września 2021 r. W ww. umowie przyjęto jednorazową płatność na rzecz wykonawcy po wykonaniu pełnego przedmiotu zamówienia obejmującego wykonanie prac budowlano-montażowych wraz z podłączeniem, uruchomieniem instalacji i rozpoczęciem odprowadzania produkowanej energii do sieci.

Od początku realizacji projektu do 23 marca 2022r. Spółka PES Parafii Rzymskokatolickiej Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Starej Jastrzębce reprezentowana była przez pełnomocników tj. przedstawicieli spółki Sieć Parków Energii Słonecznej Sp. z o.o. ul. Myśliwska 18, 36-030 Błazowa (SPES) – mniejszościowego udziałowca spółki PES. Z dniem 23 marca 2022 r. wszystkie dotychczasowe pełnomocnictwa udzielone dla przedstawicieli SPES, zostały przez Prezesa Zarządu odwołane. Od tego czasu beneficjent nie jest reprezentowany przez żadnego pełnomocnika.

W ramach projektu dotychczas nie zatwierdzono dofinansowania ze środków EFRR, a wszystkie wnioski o płatność składane przez beneficjenta miały funkcję sprawozdawczą.

Przyjęty przez beneficjenta pierwotnie termin zakończenia realizacji (tj. 31 grudnia 2020 r.) projektu był zgodny z zapisami uchwały wybierającej projekt do dofinansowania. Zgodnie z tym dokumentem realizacja objętych uchwałą projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) do 24 miesięcy licząc od miesiąca następnego po tym, w którym została zawarta umowa o dofinansowanie (przy czym termin ten nie mógł być późniejszy niż 31 grudnia 2021 r.).

W marcu 2020 r. beneficjent po raz pierwszy zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 29 lipca 2021 r., argumentując powyższe utrudnieniami związanymi z pandemią COVID-19. Proponowane wówczas wydłużenie terminu zostało zaakceptowane i uwzględnione w aneksie nr 1 do umowy o dofinansowanie zawartym 5 października 2020 r.

Pierwsze problemy i niejasności dotyczące realizacji projektów Parków Energii Słonecznej zostały stwierdzone w 2020 r. Były one na tyle poważne, że w grudniu 2020 r.

zostały czasowo wstrzymane zaliczki dla wszystkich projektów PES. Pomimo kilkakrotnych próśb ze strony Urzędu i spotkań z władzami spółki Sieć Parków Energii Słonecznej (która obsługiwała wszystkie spółki), nie został opracowany w sposób właściwy plan działań naprawczych. Narastające niejasności i wątpliwości dot. wydatków przedstawionych do rozliczenia we wniosku o płatność końcową w PES Ropczyce-Fara legły u podstaw sporządzonej notatki ws. podejrzenia nieprawidłowości w tym projekcie. Wątpliwości i niejasności obejmowały nie tylko ww. projekt, ale również inne 4 inwestycje w tej samej miejscowości, zlokalizowane na sąsiednich działkach. W tej sytuacji rozpoczęto kontrole doraźne, najpierw ww. 5 spółek, których projekty zlokalizowano na ww. działkach. Wstępne ustalenia tych kontroli wskazały na poważne, powtarzające się nieprawidłowości, które w dużej mierze są skutkiem błędów i zaniedbań popełnionych głównie przez kilka tych samych osób-pełnomocników, które obsługiwały projekty PES. Mając na uwadze powyższe, a także wstępne ustalenia dokonane podczas kontroli innych projektów PES, Zarząd Województwa w czerwcu 2021 r. podjął kierunkową decyzję o całkowitym odstąpieniu od udzielenia zaliczek i wprowadzeniu zasady jednorazowej wypłaty dofinansowania w formie refundacji wniosku o płatność końcową pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli na miejscu. Podjęto również decyzję o przeprowadzeniu kontroli w projektach PES, gdzie rozliczone zostały wydatki, wypłacono zaliczki oraz lokalizacja obejmowała więcej niż jedną inwestycję.

W związku z tym, iż projekt Spółki PES Parafii Rzymskokatolickiej Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Starej Jastrzębce realizowany był w lokalizacji Husów z kilkoma innymi projektami spółek PES, w dniach 24 czerwca – 20 lipca 2021r. przeprowadzona została kontrola doraźna na miejscu realizacji projektu.

W wyniku kontroli stwierdzono m.in., iż na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych, roboty budowlano-montażowe zostały tylko w niewielkim zakresie zrealizowane przez wykonawcę (tj. osadzone zostały w gruncie słupy podporowe konstrukcji wsporczej). Zespół kontrolny ustalił również, iż co prawda wykonane zostały prace przyłączeniowe ze strony PGE Dystrybucja, ale ustalony w umowie z PGE Dystrybucja termin przyłączenia wykonanej farmy fotowoltaicznej do sieci dystrybucyjnej upłynął. Ponadto w beneficjent nie przedłożył w trakcie kontroli m.in. dowodu zapłaty za całą wartość opłaty przyłączeniowej (przedstawił tylko dowód zapłaty zaliczki na kwotę 5 400,00 zł), stosownych wyjaśnień i dokumentów regulujących zasady zarządzania projektem tj. umowy zarządczej.

Za naruszenia procedur obowiązujących beneficjenta przy realizacji projektów dofinansowanych ze środków UE stwierdzona została nieprawidłowość w wysokości 28 567,53 zł i dofinansowania z EFRR w wysokości 24 282,40 zł.

W ramach wydanych rekomendacji Beneficjent przesłał porozumienie z PGE Dystrybucja S.A. w sprawie dalszej kontynuacji umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej farmy fotowoltaicznej. W ramach wydanych później zaleceń pokontrolnych (zalecenia zostały wydane, gdyż w odniesieniu do dwóch rekomendacji sposób wypełnienia uznano za niewystarczający) beneficjent złożył stosowne wyjaśnienia i dokumenty, a także przekazał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji komorniczej wobec wykonawcy, celem uiszczenia należności za opłatę przyłączeniową oraz wezwanie do zapłaty brakującej części kwoty opłaty przyłączeniowej. Instytucja Zarządzająca potwierdziła zrealizowanie wszystkich zaleceń pokontrolnych.

W trakcie trwającej kontroli, beneficjent pismem z dnia 15 lipca 2021 r., zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 31 marca 2022 r., informując jednocześnie, iż na dzień przygotowania pisma postawiona została przez wykonawcę konstrukcja wsporcza pod panele fotowoltaiczne oraz uzyskano potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej przez PGE Dystrybucja S.A. W podanym uzasadnieniu beneficjent nie odniósł się jednak do kwestii związanej z opóźnieniem w realizacji zamówienia przez wykonawcę (tj. nie wskazał, czy termin realizacji zamówienia będzie wydłużony, czy też naliczane będą

wykonawcy kary umowne). Wskazał jedynie, w lakoniczny sposób, iż przyczyną opóźnień jest przewlekłość procedur PGE.

Podana przyczyna opóźnienia nie była wiarygodna dla tut. Urzędu, gdyż jak sam beneficjent poinformował, PGE Dystrybucja S.A. wydała już potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej. Prace ze strony tej instytucji w ramach opłaty przyłączeniowej zostały zatem wykonane i w takiej sytuacji kolejny krok należał do podmiotu przyłączanego, który miał obowiązek wykonać inwestycję i następnie przedłożyć stosowne dokumenty do PGE Dystrybucja S.A, umożliwiające tej instytucji odbiór wykonanej instalacji. Dopiero po tych działaniach możliwe było wszczęcie stosownych procedur w celu podpisania umowy o świadczenie usług dystrybucji i sprzedaży energii do sieci dystrybucyjnej.

Mając na uwadze nieznaczące zaawansowanie robót oraz podane w sposób ogólnikowy uzasadnienie, a także informację uzyskaną z PGE Dystrybucja, Oddział Zamość, że zakres leżący po stronie tej instytucji został zrealizowany (co pozwalało uznać, że kolejne kroki związane z przygotowaniem stosownych dokumentów należą do podmiotu przyłączanego) zwrócono się z prośbą do beneficjenta o udzielenie odpowiedzi na konkretne pytania celem ustalenia stanu faktycznego, w tym rzeczywistych przyczyn opóźnienia i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu (pismo z dnia 12 października 2021 r., znak PI-VII.433.3.38.2020.ARL, PI-IX.433.91.4.2019.KS). Pomimo wyznaczenia terminu udzielenia odpowiedzi i wysłania ponaglenia, beneficjent nie udzielił odpowiedzi w wyznaczonych terminach.

Ostatecznie pismem z dnia 10 stycznia 2022 r., uzupełnionym pismem z dnia 17 stycznia 2022 r. beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2023 r.

Z podanego uzasadnienia wynika, iż wykonawca robót budowlano-montażowych nie wykonał pełnego zakresu robót w wyznaczonym terminie. Ponadto poinformowano, iż została podjęta decyzja o odstąpieniu od umowy z wykonawcą z przyczyn leżących po stronie wykonawcy i obciążeniu go karami umownymi.

Beneficjent jednocześnie poinformował, iż w celu zrealizowania założeń projektu planuje:

- przeprowadzić ponowny wybór wykonawcy, zgodnie z zasadą konkurencyjności,
- prowadzić bezpośredni nadzór nad sposobem i terminowością realizacji zadania przez wybranego wykonawcę,
- w pełni samodzielnie koordynować wszystkie działania realizowane w ramach projektu, w tym działania dotyczące wszelkich rozliczeń finansowych,
- natychmiastowo wprowadzać działania naprawcze, jeśli tylko pojawi się taka potrzeba,
- być w bezpośrednim kontakcie z Instytucją Zarządzającą, w celu utrzymania prawidłowej realizacji projektu.

Ponadto, beneficjent pismem z dnia 11 maja 2022r. (przesłanym za pośrednictwem systemu SL 2014), przedłożył Porozumienie z PGE Dystrybucja SA, Oddział Zamość w sprawie kontynuowania umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej do dnia 11 grudnia 2023r.

Przedłużenie okresu realizacji projektu do 30 czerwca 2023 r. pozwoli według beneficjenta zrealizować pełny zakres inwestycji.

W kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu poza termin określony w Regulaminie naboru stanowisko zajął również Departament Zarządzania RPO, który pismem z dnia 27 października 2017 r. wskazał m. in.: *„Należy przy tym przytoczyć zapisy § 19 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu (...), zgodnie z którym umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia stron umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w treści umowy, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu. Ponadto, na podstawie ust. 1 przywołanego przepisu, zmiany terminu*

realizacji projektu beneficjent zgłasza każdorazowo przed upływem terminu podlegającego zmianie.

Tym samym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może zaakceptować uchybienie terminów. Jednocześnie, zgodnie z § 19 ust. 17 ww. wzoru umowy, w razie wystąpienia niezależnych od beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do projektu, strony umowy uzgadniają zakres zmian w umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.

Właściwym wydaje się zatem, aby w tej sytuacji dokonać zmian zapisów w umowach o dofinansowanie poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie, w opinii Departamentu Zarządzania RPO, zmiany zapisów w umowach o dofinansowanie wymagają każdorazowo indywidualnej oceny uwzględniającej zakres zmian danego projektu, również w kontekście prawidłowości zastosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu)".

Ponadto Departament Zarządzania RPO, w odpowiedzi na wątpliwości Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, pismem z dnia 6 marca 2018 r. wskazał również m. in.: „Zgodnie z zapisami Regulaminów konkursów o dofinansowanie projektów ze środków RPO WP 2014-2020 realizacja zgłoszonych do konkursu projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) w terminie np. do końca października 2018 r.

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach kryterium pn. „Okres realizacji projektu” weryfikacji podlega, czy planowany okres realizacji projektu (termin rozpoczęcia i zakończenia) jest zgodny z wymogami określonymi w regulaminie konkursu. Jak więc wynika z powyższego, zarówno definicja kryterium, jak też zapis regulaminu miały za zadanie nakłonienie beneficjentów do takiego zaplanowania harmonogramów realizacji inwestycji, które docelowo powinno umożliwić zakończenie realizacji projektów przed określonym terminem.

Za prawidłowością przedstawionej interpretacji przedmiotowego kryterium przemawia dodatkowy fakt, że w załączniku 3a do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 17 października 2017 r., celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnej, w definicji kryterium doprecyzowano, że „w uzasadnionych przypadkach IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu (po wyborze do dofinansowania)".

W konsekwencji, w opinii tut. Departamentu, uwzględniając opisany wyżej charakter kryterium, odnoszący się do planów beneficjenta, może być ono badane wyłącznie na etapie wyboru projektów do dofinansowania. W związku z tym, w ocenie tut. Departamentu, gdy na etapie realizacji projektu okazuje się, że beneficjent nie jest w stanie dochować terminu jego zakończenia (np. z uwagi na to, że został wybrany do dofinansowania znacznie później ze względu na pojawienie się nowych środków w limicie lub w przypadku problemów z wyborem wykonawców zamówień udzielanych w związku z realizacją projektów) Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projekt (poprzez aneks do umowy), jednak jest to uzależnione od indywidualnej oceny konkretnej sytuacji."

Biorąc pod uwagę stanowisko beneficjenta wyrażone w pismach z dnia 10 stycznia 2022 r. i 17 stycznia 2022 r., Zarząd Województwa wyraża zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2023 r.